

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 . za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 21. junija 1924.

Telefon štev. 552

STEV. 73.

Naše kupčijske zveze z Avstrijo in gospodarski izgledi v Avstriji.

Med Avstrijo in novonastalimi nacionalnimi državami obstoja mnogo gospodarskih vezij. Kupčijski promet z Avstrijo je trajno živahen. Avstrija od nas mnogo kupuje, zlasti agrarnega blaga in sirovin. Kakih 30% našega izvoza gre glasom stališke v Avstrijo, ki je ali sama konsument ali predela uvoženo blago ali pa je posrednik do končnega potrošnika. Nasproti je velik del našega uvoza avstrijskega izvora. Odločajo tudi stare tradicije, poznavanje našega trga in naših potreb v Avstriji, prilaganje našemu okusu in našim plačilnim navadam, pa tudi kupčijska pridnost in dobra eksportna organizacija. Tudi v finančnem pogledu obstojajo jako tesne zveze med nami in dunajskim denarnim trgov. Dunajska organizacija ima pri nas svoje udeležbe posredno in neposredno. Spričo svoje okretnosti in poslovnega zupanja na zapadu je dunajska visoka financa često tudi posrednik za denar, ki prihaja iz bogatega zapada, iz Anglije, Francoske, Holandije, Belgije preko Dunaja v naše kraje, ki so ob trajno velikih potrebah sami kapitalno presiromašni in za večje naprave redno potrebujejo inozemskega sodelovanja in opložitve. Imeli more to svoje dobre, pa tudi svoje senčne strani, zlasti tedaj, kadar tujcu ni bilo samo za dobičkanosen posel, ampak tudi za vpliv v drugem pogledu, kakor n. pr. za politično gospodovnost. Če je državna oblast dovolj zavedna svoje moči, tujski vpliv ne pride čez dopustno mejo. Vobče se more reči, da je pri nas javno mnenje napram nemškemu in avstrijskemu kapitalu prijenljivejšo nego napram italijanskemu, dasi je nemški element à la longue in po svojem bistvu gotovo jačji, vztrajnejši in dalekopoteznejši. Italijani se doslej niso ravno izkazali za mojstre v takozvani težki industriji. Imajo vobče sami manj pridobitno aktivnega kapitala in jim tudi nedostaja onih krepkih industrialnih iniciatorjev in podjetnikov, kakor jih imajo Nemci. V Italiji sami je obilno tujega denarja in celo v vodilnih bankah je dovolj nemškega vpliva, proti kateremu so se celo fašisti zaman poskušali postaviti po robu. Spričo tesnih gospodarskih zvez z Avstrijo, ki jim daje veliko oporo razširjenost poznavanja nemškega jezika v sedanjem našem rodu, je zelo potrebno, da pri nas pazno zasledujemo gospodarske, kulturne in politične dogodke v Avstriji. To je precej lahko, ker je virov in dobrih informacij na razpolago dovolj.

Osobito na Dunaju je velika obilica inteligence vseh vrst. Ta mnogo piše in publicira, struj je veliko, ki so si ostro nasprotni. Tako pa se mnogo stvari izve, katerih pri narodih z manj razvito publicistiko ni tako lahko odkriti in zaslediti. Poznavanje tujih jezikov je odločno važnosti. Pri nas se učenju tujih jezikov v šoli in privatno posveča premalo pozornosti. Naš naraščaj bo najbrž jezikovno slabše usposobljen nego sedanjí rod. Če znaš jezike, si zato lahko najboljši nacionalist. Za male narode so tuji jeziki vitalna potreba.

Letošnjo spomlad se je razpasla v Avstriji nevarna gospodarska kriza, ki je objela od borze skoro vse stroke gospodarskega življenja. Spretno so znali zajezi pretečo nevarnost. Življenje se danes zopet umirja in je mogoče vladi nadaljevati smoteno asanacijsko akcijo. V torek se je vršila na Dunaju glavna skupščina vodilne banke »Kreditanstalt für Handel und Gewerbe«. Občni zbor, ki je določil na delnico dividende 9000 aK, je bil za namiv vsled izvajanj predsednika Louis Rotschilda, ki je med drugim izjavil:

»Kdor si hoče narediti sodbo o razvoju gospodarskega življenja v Avstriji v splošnem, mora seči nazaj na čas v septembru 1922. Tedaj je stala Avstrija pred prepadom, v katerega bi bila treščila neogibno brez sanacijskega dela v Zenevi. Potek takega dela sliči gibanju valov. Kadar gre gibanje navzdol, ne smemo obupati, to je neogibno, ali v primeri z razmerami koncem leta 1922. je gospodarski razvoj odločno usmerjen navzgor. Avstrija je med redkimi državami, ki ima stabilno valuto od početka sanacije. Brezdvomno je, da za gospodarsko življenje noben faktor ni večje važnosti, kakor stanje valute.

Premočno poudarjanje stvarnih vrednosti ob času inflacije je vodilo do pretiranih tečajev vrednostnih papirjev. V bančni organizaciji se je pojavila preobilica bančnih zavodov. Reakcija je morala priti. Nastopila je ostrejša vsled slučajnih vzrokov. To ne sme motiti celotne sodbe. Resnično je bilo dokaj obžalovanja vrednih pojavov, ali reči se mora, da temelji avstrijske kreditne organizacije od teh streslajev niso trpeli. Avstrijsko gospodarstvo je zdravo, položaja se ne sme soditi po izjemnih primerih, četudi so vodili do poloma posameznih podjetij.

M. S.

Nova naredba glede kompetence ministrstva za trgovino in industrijo in velikih županov.

V »Trgovskem listu« št. 42 z dne 5. aprila 1924 se je objavila naredba ministrskega sveta z dne 15. februarja 1924, s katero so se pridržali ministrstvu za trgovino in industrijo z ozirom na nameravano likvidacijo pokrajinskih ministrskih oddelkov vsi važnejši posli, ki jih ti oddelki sedaj opravljajo, velikim županom pa bi se priključili zgolj obrtni referati. S tem bi se izvršila stroga centralizacija poslov tega resorta, ki jo je zasnoval prejšnji minister g. dr. Kojč. Ko pa je postal minister

za trgovino in industrijo g. dr. Krizman, je takoj ustregel upravičenim zahtevam raznih gospodarskih korporacij ter odložil najprej likvidacijo ministrskih oddelkov v Ljubljani, Zagrebu, Splitu in Sarajevu na nedoločen čas, sedaj pa je povzročil izpremembo rečene naredbe ministrskega sveta v tem zmislu, da pridejo v pristojnost velikih županov še nadaljnji posli, ki jih je prvotno ministrstvo sebi pridržalo.

Po likvidaciji oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani

se z novo naredbo prenašajo na velikega župana v Ljubljani in Mariboru naslednji posli:

1. Dovoljevanje in premeščanje letnih in mesečnih sejmov.

2. Posli glede pospeševanja obrti in domače industrije (po Uradu za pospeševanje obrti in po Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani).

3. S posebnimi odločbami ministrstva se smejo prenesti na velikega župana še posli glede nadzorstva nad Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, nadzorstva nad delniškimi družbami, zavarovalnicami in regulativnimi hranilnicami, nadzorstva nad borzo v Ljubljani ter glede postavljanja državnih komisarijev.

Z uvodoma citirano naredbo ministrskega sveta se je pridržalo ministrstvu tudi odobravanje zgradb

I. S.

Naša industrijska politika.

(Nadaljevanje.)

Če vidi veliki kapital, da se investicija rentira, posebno v državah z bogatimi surovinami, najde vedno spodbude za osnovanje novih podjetij in na ta način naravno ostaja kapital v zemlji, kjer se investira. Razvoj industrije ima za posledico razvoj prometa; velika podjetja gradijo nove železniške proge, reke se regulirajo, gradijo se kanali, ladje za rečni, morski in transoceanski promet in delajo se pristanišča. Cvetoe industrije niso vezane na državno podporo, nasprotno, država lahko pridobi največjih koristi. Navedimo samo slučaj, da država v koncesiji, ki jo da privatnim podjetju za gradbo železniške proge, pridržati sebi pravico reguliranja tarifov, nadzor nad prometom in končno, da po preteku gotovega časa železnica pripada državi — na ta način država lahko brez rizika in investicij koristi celemu narodu.

Z »inšpekcijo rada« in propisi za nadzor nad podjetji tujih državljanov se doseže more: obligatorno postavljanje domačih moči v upravo podjetja, omejitev izvoza radi osiguranja domačih potreb. Država po svojih organih lahko intenzivno, posebno v vojni, pazi na državne interese.

Kaj dela naša država v tem pogledu? Namesto, da s tujim kapitalom izkoriščamo svoje surovine, vidimo ozkosrčno postopanje proti vsem tujcem. Tuj kapital se principijelno odklanja. Pri osnovanju delniških družb mora biti nad polovico akcij v naših rokah. Ker pa naš narod nima denarja za riskantna podjetja, se težko ustanavljajo delniške družbe z industrijskimi cilji. Ali vedno se še najde način, da se pride do potrebnega števila akcij, ki so v rokah naših državljanov, in naša administracija molče dovoljuje ustanavljanje takih delniških družb, četudi je skoro ves kapital tuj. Brezdvoma bi bilo mnogo koristneje dopuščati osnovanje industrije s tujim kapitalom, pa potem uvesti kontrolo nad temi podjetji. Če imamo med našimi državljanji strokovnjake, če se vstvari podjeten duh, se bo dobil tudi narodni kapital, s katerim bomo osnovali svojo narodno industrijo.

V svojem članku v »Trgovskem Glasniku« od 15. februarja t. l.: »Kje morajo biti industrije, ki delajo za zaščito države«, pride g. Savič do zaključka, da morajo biti industrije, ki delajo v vojni za zaščito države, v krajih, ki so sovražniku najmanj dostopni, torej v središču države. Takih pod-

industrijskih in tvorniških podjetij sploh. Ta naredba se je deloma izpremenila z določbo čl. 137 fin. zakona za leto 1924/25, s katero se je minister za trgovino in industrijo pooblastil, da sme vkljub veljavnim zakonom edino izdajati dovolitve za ustanavljanje industrijskih in tvorniških podjetij, kolikor se tičejo narodne obrane. Pojem industrijskih in tvorničnih podjetij se jemlje po odredbah srbskega obrtnega zakona iz leta 1910. Natančnejša navodila predpiše minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za vojsko in mornarico.

Ker ministrstvo teh navodil še ni izdalo, poslujejo obrtna oblastva še dalje po predpisih sedaj v Sloveniji veljavnega obrtnega reda. Tudi kompetenca ljubljanskega oddelka za trgovino in industrijo se ne izpreminja, dokler ministrstvo ne odredi končne likvidacije.

jetij ne morejo posamezniki osnovati, kjer hočejo, temveč je zato potrebno dovoljenje Ministrstva vojne in mornarice in Ministrstva trgovine, ker ni vse eno za zaščito države, kdo ustanavlja take industrije in kdo bo v njih zaposlen. Naravno se smejo taka dovoljenja dati le domačim strokovnjakom, da jih ustanavljajo na mestu, katero določa Glavni generalni štab v dogovoru z Ministrstvom trgovine. V tem smislu je treba dopolniti tozadevne zakone.

Pomišljenju pisatelja omenjenega članka ti predpisi ne veljajo samo za podjetja, ki se bodo osnovala, temveč tudi za podjetja, ki že obstojajo in katera bi se mogla zaposlovati za zaščito države, dasi ležijo blizu meje. Taka podjetja se morajo premestiti v središče države po odobrenju lastnika in s pomočjo države oziroma po odkupu od strani države. G. Savič našteva več podjetij za izdelavo železa, jekla, žveplene kisline, spirita itd., katera bi se morala z delovnimi močmi vred premestiti v notranjost države.

Če se zahteva, da se industrije za državno zaščito, ki so v državni upravi, premestijo radi večje varnosti, kakor smodnišnica v Kamniku, ali železniške delavnice v Mariboru, ki ležijo tik naše severne meje, je to opravičeno. Drugače je to s privatnimi podjetji. Industrijsko podjetje predstavlja privatno lastnino, s katero lastnik razpolaga in to mu je zajamčeno v ustavi sami. Nevarno bi bilo, če bi država posegla v temeljne državne principe. Razen tega bi bilo jako težko razdeliti podjetja v taka, ki delajo v vojni za državno zaščito in ona, katera tega ne delajo. Verjetno je, da vsaka industrija v slučaju vojne dela za obrambo države in skoro vsako podjetje se more — to je pokazala svetovna vojna — usposobiti za izdelavo vojnih sredstev. Na ta način bi moglo priti do tega, da bodo industrije, ki zdaj cveto na mejah naše države, kakor v Sloveniji, Dalmaciji, Bački, Banatu, Baranji in na Hrvaškem, uničene in dvomljivo je, če bi ta industrija mogla uspevati v notranjosti države. Glavni razlog za ustanavljanje in razvoj industrije je, da obstoje v dotičnem kraju vsi pogoji za dotično industrijo in to ne samo motorna in delovna sila, potrebne surovine in prometna sredstva, temveč tudi volja podjetnika samega, da osnuje v tem kraju svojo industrijo. Ne more se dekretirati, da privatna oseba ustanavlja ali premešča svoje podjetje na mesto, določeno od države. Isto tako je preveč brutalno določati, da se delavna moč premesti iz rodne kraja, kjer ima vse življenske pogoje, v tuje kraje.

Dr. M. Obersnel:

K vprašanju carinske zaštite naše železne industrije.

II.

Izven vsakega dvoma je, da gospodarska politika naše države tega propadanja domače železne industrije ne sme več puščati v nemar. Prevažni interesi gospodarskega in socialnega značaja zahtevajo njeno intervencijo. Naj se sodi kakorkoli o znanih razlogih, da bi se naša obmejna železna industrija morala preseliti v notranjost države, to je gotovo, da bi propast naših starih podjetij za nedogledno dobo onemogočila vsak ugoden razvoj nacionalne železne industrije, bodisi na starih ali pa na novih temeljih. Prospevanje in ugoden razvoj domače železne industrije je pa brez dvoma neobhoden pogoj naše gospodarske osamosvojitve.

Korenito se bo mogel sedanj položaj seveda šele tedaj izboljšati, ko bo vsa smer državnega udejstvovanja na gospodarskem polju jasno in točno zasledovala svoj smoter, da omogoči razvoj vseh produktivnih sil našega naroda do najvišje dosegljive stopnje. Za to bo potreben skrbno premišljen narodnogospodarski program, treba bo mnogo stvarnega zakonodajnega dela in smotrnega sodelovanja uprave. Ne le carinska, temveč tudi davčna, kreditna, tarfna in socialna politika bo morala zasledovati navedeni smoter. Zlasti za industrijo, ki je izraz razvitega gospodarstva, ne zadoščajo zemeljski zakladi, vodne sile in drugi ugodni pogoji, ki nam jih je dala narava, pridružiti se jim mora tudi ugodnost onih pogojev, katere ustvarja državni in družabni stroj. Le v takem ozračju bo avtomatično pričela razvijati vse svoje sile tudi privatna iniciativa, conditio sine qua non za vsak gospodarski napredek, osobito pa za razvoj na polju naše bodoče železne industrije, kjer bodo potrebne ogromne investicije.

Tak preokret se ne more izvršiti od danes do jutri; da se doseže in da se pokažejo uspehi, bo treba mnogo dela in mnogo časa, morda desetletij. Položaj naše železne industrije pa zahteva nujne pomoči. Pregloboko že segajo posledice večletnih neugodnih razmer; trajno slabo in neredno obračevanje

pa mora upropasti tudi največje in najtrdnje osnovano podjetje. Naša industrija železa in jekla bo le tedaj dočkala čase, če se ji z najnujnejšimi sredstvi gospodarske politike omogoči, da vzdrži prehodno dobo.

Nujno je potrebna zlasti carinska zaštita. Ž njo bi se domačim podjetjem vsaj v izvestnih mejah zagotovil notranji trg; uvoz inozemskega železa in jekla naj bi se z njo vsaj toliko omejil, da bi domača podjetja lahko živela. S tem bi se položaj naše železne industrije vsaj deloma izravnal s položajem inozemskih podjetij, ki se povsod v prvi vrsti naslanjajo na svoj domači trg in ki zato tudi ugodneje proizvajajo in ceneje izvažajo. Če se vsaj v izvestnih granicah uvoz inozemskega železa in jekla omeji, bo omogočeno s tem zopet rednejše obračevanje naših podjetij in s tem bo tudi ustvarjena možnost, da se znižajo njihovi produkcijski stroški.

Carinska zaštita je nepopularna stvar in baš v naši državi zadeva ob največje težkoče. Očita se ji podraževalna tendenca, nasprotujoča interesom konsuma, pripisuje se ji pa tudi škodljiv vpliv za industrijo samo, kateri da jemlje vzpodbudo za tehnično in organizatorično izpopolnjevanje obratov. Toda največja težkoča je ta, da nima industrijska zaščitna smer zadosnih tradicij v zgodovini gospodarske politike naše države odnosno predvojnega kraljevine Srbije.

Ni namen te razprave, da bi obravnaval v njej razloge, ki govorijo s stališča gospodarsko-politične teorije za zaščitne carine in proti njim. Praktična gospodarska politika mora po mojem mnenju v prvi vrsti vpoštevati dejanski položaj in ta je za nas podan v dejstvu, da je železna industrija pri nas zapisana pogin, ako ji naša gospodarska politika ne nudi nujne in zadosne pomoči proti nevarnostim, nastalim iz povojnih gospodarskih razmer in iz povojne gospodarske politike sosednjega in bližnjega inozemstva. Nujna in zadosna pomoč pa je v danih razmerah le mogoča v obliki carinske zaštite, ki naj omeji inozemski uvoz onih proizvodov, ki bi se v zadosni množini lahko izdelovali v naši državi.

Produkcija premoga v Bolgariji.

Bolgarsko ministristvo trgovine, industrije in dela je objavilo pred kratkim statistiko produkcije premoga v letu. V poštev prihajajo privatni in državni premogovniki, prvih 25, drugih troje, in sicer v Perniku, Marici in Bobovem Dolu. Celotna množina v prejšnjem letu izko-

panega premoga znaša 1.075.418 ton, ki se razdele sledeče:

Državni premogovniki 967.397 ton, zasebni premogovniki 108.021 ton.

Koliko se je v prejšnjih letih izkopal premoga v Bolgariji, kaže sledeči pregled:

Leta	1919	1920	1921	1922	1923
Državni premogovniki	550.326	711.686	871.939	940.949	967.397
Zasebni premogovniki	28.999	48.833	70.081	90.486	108.021
Skupaj	579.325	760.519	942.020	1.031.435	1.075.418

Razlika produkcije letošnjega leta napram lanskemu je prav neznatna; znaša le 44.000 ton, t. j. 4% več. Večji del vsega premoga se izkoplje v državnih premogovnikih. Samo na premogovnik v Perniku odpade 91%. Kolike važnosti za bolgarsko državo je, da ima glavna premogovna ležišča v svoji upravi in lasti, izhaja že iz tega, da državne železnice konsumirajo polovico vsega izkopanega premoga. V letu 1923 železnice niso nabavile nobenega privatnega premoga, državnega pa so porabile 450.000 ton. Od 356.000 ton, ki jih potrebuje industrija, je dobavila država sama 267.000 ton. Železnice in industrija v Bolgariji je torej popolnoma odvisna od državnih premogovnikov. Občutno zmanjšanje njihove produkcije ali kak zastoj bi pomenil katastrofo za bolgarsko narodno gospodarstvo. Nujno je zato potrebna decentralizacija in nakup premoga v privatnih premogovnikih. To ne bi imelo samo te dobre posledice, da bi ne bilo treba iz glavnega založišča v Per-

niku prevažati premoga na velike daljave v drugih predelih države, temveč bi zasebna premogokopna podjetja vzpodbudilo k intenzivnejši produkciji.

Poraba premoga v letu 1923 se je razdelila sledeče:

Železnice	459.184,5 ton,
Industrije	356.035,9 ton,
Zasebniki	78.551,9 ton,
Srbija	24.379,0 ton,
Uprava	98.275,1 ton,
Rudniki	31.006,8 ton,
Ostalo	5.466,3 ton,
Skupno	1.056.566,8 ton.

Produkcija zasebnih rudnikov je slabotna, a stalno narašča. Pomanjkanje kapitala je glavna ovira njihovega razvoja. Medtem ko je Bolgarija pred vojno importirala mnogo premoga, ji danes tega ni več treba. Pri intenzivni in racionalni izrabi njenih premogovnih ležišč bi zamogla celo izvažati. V prejšnjem letu se je izvozila le malenkostna množina 3541 ton.

Trgovina.

Kongres trgovcev z lesom in razstava lesa. — V času od 20. oktobra do 2. novembra t. l. se vrši v Lyon-u velik mednarodni kongres trgovcev z lesom in lesne industrije. Ob priliki kongresa se otvori tudi razstava. Natančnejše podatke o kongresu in razstavi priobčuje na zahtevo privatna trgovska agentura (Agence - Commerciale Privilegée) Lyon, 44 Rue Victor Hugo, kjer posluje naš ugledni rojak g. Andrić.

Zastopstvo za razpečevanje zobotrebcev v Rumuniji želi prevzeti neka rumunska tvrdka v Bukarešti. Interesantom je njen naslov v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

Novo poslopje za štajersko obrtniško in industrijsko zbornico v Gradcu. Štajerska trgovska, obrtniška in industrijska zbornica v Gradcu se je dne 17. junija t. l. preselila v novo preurejene prostore bivšega zavoda za pospeševanje obrti, ki se je spojil z zbornico. Poslopje, ki se nahaja v Burggasse 13, se je primerno prezidalo in preuredilo za zbornične namene. Slovesne otvoritve zborničnega poslovanja v novih prostorih se je poleg zastopnikov lokalnih oblastev in konzulatov udeležil tudi trgovski minister dr. Schürff, ki je v svojem nagovoru poudarjal, da si je graška zbornica po svojem vzglednem poslovanju pridobila visok ugled ne le v Avstriji sami, ampak tudi v inozemstvu. — Od naše strani moramo ob tej priliki omeniti, da je bila graška zbornica do zdaj vedno najljubeznivejša ustrezala vsem željam in prošnjam gospodarskih krogov iz Slovenije, vsled česar se tudi naš list pridružuje iskrenim čestitkam, ki so se graški zbornici izražale ob priliki preselitve v nove prostore.

Trgovina z vinom v Dalmaciji. Po uradnih poročilih je bila trgovina z vinom v Dalmaciji slaba. Prodale so se le manjše količine vina za domači konzum. Cene so na otokih srednje Dalmacije padle in se gibljejo po vrsti vina in kraju od 370 do 600 Din.

Padanje cen za premog na Češkoslovaškem. Cena za premog premogovnika v Kladnem se je z dnem 1. junija t. l. znižala za 20% in znaša za 1 q 2,26 do 3,40 čK.

V pomislek. Letošnji Ljubljanski velesejem, ki se vrši od 15. do 25. avgusta, je zopet deležen najvišjega odlikovanja pokroviteljstva Njegovega Veličanstva Kralja. Že ob priliki lanskoletnega velesejma se je Njegovo Veličanstvo Kralj živo zanimal za prilike naše industrije, obrti in trgovine, se pohvalno izrazil in zagotovil, da nas letos zopet počasti s svojim najvišjim obiskom. Apeliramo na vse razstavljalce, da svoje izložbe čim najlepše uredijo, da se pokaže najvišjemu pokrovitelju razvoj privrede. Lanskoletna vest o visokem pokroviteljstvu je vzradostila vse kroge in bila povod velike udeležbe kupcev in posetnikov iz vseh krajev naše države. Letošnji velesejem obeta biti sijajna narodno-gospodarska manifestacija; zastopana mora biti vsa slovenska industrija, obrt in veletrgovina. Prijavite se vsi takoj, da vsi polnoštevilno manifestiramo za razvoj našega narodnega gospodarstva. Ne poznamo se tudi nevrednih velikega zanimanja kupcev - obiskovalcev Srbov in Hrvatov za naš velesejem, ki ga posetijo v največjem številu.

Trgovska korespondenca z inozemstvom. — Neka veleugledna ljubljanska veletrgovina je dobila na slovensko pismo od ene največjih tržaških tvrdk naslednji odgovor: »Ihre werten Korrespondenzen vom 12. und 18. corr. hoefl. bestaetigend, wollen wir Ihnen nicht verheimlichen, dass uns die Schriftsprache, deren Sie sich im Verkehre mit uns bedienen, nicht gelauefig ist. — Unsere Geschäftsführung trägt frei von jedem politischen Einschlage den laufenden Bedürfnissen strenge Rechnung, doch da unsere ausgebreitete Klientel im SHS Staate sich ausnahmslos der deutschen oder fallweise der französischen Sprache bedient, so bitten wir Sie höfl., uns unser Operat zu erleichtern, indem Sie in einer uns zugänglichen Sprachen Ihre Korrespondenz pflegen.« Priobčujemo ta odgovor, ki jasno kaže, da naši gospodarski krogi pri odpravi trgovske korespondence v narodnostnem oziru ne izpopolnjujejo v polnem obsegu svoje dolžnosti. Opozarjamo jih, torej ponovno na

izvajanja v članku: »Dopisujte z inozemstvom v slovenskem jeziku!«, ki smo ga priobčili dne 31. maja t. l. v štev. 64.

Trboveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 223. Plačilo tudi na obroke!

Industrija.

Nov zakonski osnutek. V ministristvu trgovine in industrije se izdeluje osnutek zakona o zaštiti industrijskih proizvodov in o njihovem zavarovanju ob prevažanju v inozemstvo.

Občni zbori. »Tekstilana«, tovarna suknja d. d. v Kočevju ima svoj prvi redni občni zbor dne 28. junija 1924. ob 11. uri v prostorih Merkantilne banke v Kočevju. — Dne 5. julija 1924. ima svoj občni zbor ob 17. uri v prostorih Splošnega kreditnega društva v Ljubljani Tiskarski in litografski zavod itd. L. Blasnik nasl. d. d. v Ljubljani.

Naša državna naročila na Madžarskem. Peštanska državna tovarna lokomotiv je začela pred kratkim izdelovati večje število lokomotiv za našo državo. Naročenih je za enkrat 80 lokomotiv večjega in 100 manjšega tipa. Istočasno se tam popravljajo za našo državo tudi stare lokomotive, ki se v večjem številu vsak dan prepeljujejo v Pešto.

Ustanavljanje sladkornih tovarn v Italiji. Ustanavljanje sladkornih tovarn v lombardski nižini je zavzela v zadnjih časih naravnost mrzlična značaj. Le v teku tega leta je bilo ustanovljenih 11 novih sladkornih tovarn, v letu 1925 pa jih zraste zopet pet.

Težkoče »Mesne industrije Eggenberg« pri Gradcu. Po poročilih iz Gradca se nahaja »Mesna industrija Eggenberg« pred polomom, ker so nastale ostre diference med upniki in tem podjetjem. Direktorja Töröka so zaprli, ker je obdolžen goljufije. Njegov namestnik je pobegnil.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Obrt.

Obrtni red. Osnutek edinstvenega zakona o obrtnem redu je glede splošnega dela dovršen. Vlada namerava osnutek poslati vsem zbornicam in interesantom, da se o njem izjavijo in hkratu izrazijo svoje zahteve in želje. Predno se osnutek predloži Narodni skupščini se vrše o njem še ankete v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu in Beogradu.

Kongres obrtnikov. Obrtniška zbornica v Beogradu sklicuje za čas od 28. do 30. junija t. l. v Beograd kongres, ki se bo pečal z ustanovitvijo »obrtne banke«, povišanjem kreditov za obrtnike in vprašanjem pospeševanja obrti.

Obrtno industrijska razstava v Sarajevu. V Sarajevu se vrši od 27. junija do 6. julija 1924. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra obrtno-industrijska razstava, katere namen je, nuditi čim popolnejšo sliko obrtne in industrijske podjetnosti v Bosni in Hercegovini. Razstava bo vsebovala sledeče glavne skupine: Domača industrija, proizvodi obrtništva, vajeniška dela, industrija, izdelki strokovnih institucij, dela umetnikov, slikarjev in rezbarjev. Za posetnike je zagotovljen popust na železnice kraljevine SHS.

Denarstvo.

Ameriški kapital na Čehoslovaškem. Ameriško podjetje »Grey« je otvorilo dne 1. pragi novo veliko banko z glavnico 300 milijonov čK. Banka se namerava baviti s finansiranjem mlinске industrije. Dovoljevati pa namerava tudi dolgoročna posojila industrijskim podjetjem proti zmernim obrestim.

Znižanje obrestne mere. Trgovinski minister dr. Krizman nadaljuje svojo v Zagrebu pričeto akcijo za znižanje obrestne mere in je v ta namen te dni sprejel predsednika zveze denarnih zavodov v Zagrebu dr. Vrbanića.

Novo novčаницe za 10 lir. V Italiji je izdalo finančno ministristvo nove državne novčаницe za 10 lir namesto obrabljene

nih novčanic iste vrednosti, ki so se vzele iz prometa. Na novih novčanicah je namesto podpisa »Gius. Dell' Ara i Porenac« podpis specialnega blagajnika Malteze in delegata računskega dvora Rossolini-ja.

Davki in takse.

Donos državnih taks in trošarin. Po uradni statistiki je država pobrala v mesecu morcu t. l. 100,259.000 Din taks, to je 39 milijonov dinarjev več nego v mesecu februarju lanskega leta, ko še ni bil v veljavi sedanji zakon o taksah in pristojbinah. Na trošarinah se je pobralo v mesecu marcu t. l. 45,693.000 Din, to je 5 milijonov Din več nego v istem mesecu leta 1923.

Davčno okrajno oblastvo v Mariboru uradno objavlja: V zmislu člena 158. fin. zakona za leto 1922/1923. (Ur. l. št. 324) se objavlja, da je odmera davka na poslovi promet za leto 1923 za mesto Maribor dovršena. 15 dnevni rok za vpogled v odmerni izkaz je določen za čas od 1. do 15. julija 1924. Davčni zavezanci morejo v ta izkaz vpogledati pri davčnem uradu v Mariboru, pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru (soba št. 2) ali pa pri mestnem magistratu v Mariboru. Vpogled je dovoljen izključno le davčnim zavezancem in njihovim izkazanim pooblaščenecem. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa (ako je njihov promet v letu 1922. presegal svote 360.000 Din), bodo o morebitnem naknadnem predpisu davka obveščeni s posebnimi plačilnimi nalogi. Predpis davka onih davčnih zavezancev, ki v 15. dneh po preteku roka za vpogled odmere, torej do vstega 30. junija 1924 ne vložijo pritožbe pri davčnem oblastvu, postane pravomočen. Pripomni se, da imajo v zmislu člena 10. zakona o davku na poslovni promet pravico pritožbe le oni davčni zavezanci, ki so pravočasno vložili prijavo o opravljenem prometu, kar je v odmernem izkazu (zadnji razpredelek) posebej označeno.

Iz naših organizacij.

Trgovsko društvo v Celju. 15. redni letni občni zbor Trgovskega društva v Celju se vrši dne 26. junija t. l. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi »Narodnega doma« z običajnim dnevnim redom.

Obdržl zdravo telo,
Za usta, zobe, grlo —
Odol rabi!

Misli boljše!

Promet.

Telefonski pogovori med Ljubljano in Trstom ter Reko. Za telefonski razgovor med Trstom in Ljubljano znaša govorilna pristojbina 1.40 franka, za razgovor med Ljubljano in Reko pa je določena pristojbina z 90 cts, to je za pol franka ceneje, dasi je razdalja Ljubljane od obeh mest po železniški progi enaka. To je tembolj nerazumljivo, ker se prvi čas vršijo telefonski razgovori z Reko preko Trsta, ker nimamo še direktnega telefonskega voda na Reko. Spričo živahnega prometa s Trstom je trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani naprosila kompetentna oblastva, da se zavzamejo za primerno znižanje govorilne pristojbine med telefonskimi centralami naše države in Trstom. Po zagotovilih, ki jih je zbornica dobila na to akcijo, se razlika med pristojbinami za telefonske razgovore s Trstom in Reko v doglednem času izenači.

Zvišanje železniške tarife na Madžarskem. Z dnem 1. julija t. l. stopi na Madžarskem v veljavo takozvana zlata tarifa, ki pomenja nadaljnjo 30—40% povišanje dne 1. junija t. l. za 30% povišane tarife.

Nova brzojavna postaja. Dne 1. junija t. l. se je pri pošti Dol pri Ljubljani otvorila brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

Konferenca južnih železnic v Bolonji. Dne 3. julija t. l. se sestanejo v Bolonji zastopniki glede južne železnice zainteresiranih držav: Italije, naše države, Avstrije in Madžarske na posebno konferenco, ki se bo bavila z vprašanjem notranje organizacije železniške uprave.

Razno.

Dijaki zagrebške visoke šole za trgovino in promet v Ljubljani. V petek popoldne je prispelo iz Zagreba v Ljubljano pod vodstvom rektorja g. dr. V. Beloševiča in prof. ing. Reiterja več dijakov visoke šole za trgovino in promet v Zagrebu. Dijake so na kolodvoru pozdravili ravnatelj ljubljanske trgovske akademije g. Böhm s člani profesorskega zbora, predsednik Trgovske in obrtniške zbornice g. Knez in gg. dr. Pless in dr. Pretnar, predsednik Slov. trgovskega društva »Merkur« g. Kavčič i. d. Zvečer je bila prirejena skupna večerja v restavraciji g. Tratnika. Dijaki si bodo danes predpoldne ogledali Strojne tovarne in livarne, popoldne pa papirnico v Vevčah. V pondeljek nameravajo obiskati železarne na Jesenicah, nakar se vrnejo v Zagreb.

Produkcija rudnikov v primeri s številom delavcev. V Sloveniji je bilo leta 1923. v obratu 41 rudnikov. Premogovniki so zaposlevali 12.850, drugi rudniki pa 988 rudarjev. Od skupne vrednosti rudniške produkcije 442,400.245 Din odpade na enega od 13.568 rudniških delavcev 32.606 Din. Najvišje število v letu 1923. v rudnikih zaposlenih delavcev je bilo 14.183, najmanjše pa 11.300.

Svince v Sloveniji. V Sloveniji je znašala produkcija svinca v l. 1923.: 92.606 stotov v vrednosti 95,561.902 Din po povprečni ceni 1031 Din 92 p za q. Od skupne produkcije svinca in od zaloge iz leta 1922. se ga je prodalo v Sloveniji 3148 q, v Srbijo in na Hrvaško 6072 q, v Avstrijo 44.960 q, na Ogrsko 14.103 q, v Italijo 11.342 q in v ostalo inozemstvo 18.250 q. V tuzemstvu se je torej prodalo le 3220 q ali 8.87%, v inozemstvu pa 88.655 q ali 85.33%. V lastni industriji se ga je porabilo 2370 q ali 2.29%, ostanek pa 3648 q ali 3.51% pa je ostal koncem leta v zalogi.

Preobrat v poljski izvozni politiki. — Poljska izvozna politika se nahaja pred odločilnim preobratom. Dosedanji sistem reglementacije se ima nadomestiti z zakonom, ki bo baziral na popolnoma drugi podlagi. Večji del izvoznih prepovedi se bode omejil, da se izboljša poljska trgovinska bilanca.

Razpad madžarskega kartela bank. — Glasom vesti iz Budimpešte so radi nastalih nesoglasij prijavile tri budimpeštanske velebanke in sicer Angleško-ogrška banka, Italijanska banka in Ogrska deželna centralna hranilnica svoj izstop iz Zveze bank. Pričakovati je izstopa še nekaterih drugih bank ter je računati z razpadom kartela, ki se je nanašal na enotno zaračunavanje obresti, eskontiranja menic itd.

Luis Rotschild o položaju avstrijskega gospodarstva. V generalni skupščini Avstrijskega kreditnega zavoda, ki se je vršila 17. t. m., je podal predsednik Rotschild zanimivo izjavo o avstrijskem gospodarskem položaju. Izrazil je mnenje, da je v razvoju v tej smeri zaznamovati krepak napredek. Če je pri splošnem napredovanju in zboljšanju opaziti tudi neugodne pojave, so ti, kakor po vseh drugih državah, le posledica prehoda iz perijode močne inflacije v stabilizacijo valute. Četudi so se v teku krize pokazali obžalovanja vredni pojavi, se vendar lahko trdi, da temelji avstrijske kreditne organizacije niso bili tangirani od strani teh prefresljev. Avstrijsko narodno gospodarstvo je zdravo in položaja in finančnega poslovanja v državi se ne sme presojati po izjemnih slučajih.

Razstava goveje živine in konj se namerava prirediti ob priliki IV. ljubljanskega velesejma. Razstava naj bi trajala

po načrtu le tri dni od 15. do 17. avgusta t. l. za živinorejce in konjerejce iz vse Slovenije. Vlada je dovolila za to jako koristno razstavo le 10.000 Din, vsled česar ni sigurno, do bodo mogle organizacije, ki nameravajo razstavo prirediti, zbrati do tedaj za prireditve razstave potrebna sredstva.

Trgovina v Združenih državah ameriških. V mesecu maju t. l. je bilo v Združenih državah 1744 konkurzov. Število je ostalo na skoro isti višini kakor v maju l. 1923., v katerem je ustavilo plačila 1740. Pač pa so se zvišala letos pasiva, ki znašajo 70 milijonov dolarjev, dočim so znašala l. 1923. le 30 milijonov.

Stanje hranilnih vlog v Avstriji. Ob pričetku sanacijske akcije, to je dne 1. septembra 1922. so znašale hranilne vloge v Avstriji le 21.061 milijonov papirnatih kron. Tekom sanacijske akcije so se pa te vloge stalno zviševale in dosegle dne 1. maja t. l. višino po 893.498 milijonov kron.

Tržna poročila.

Novosadska borza za produkte. Uradni kurzni list z dne 18. junija t. l. izkazuje za 100 kg proti plačilu v gotovini nastopne cene: pšenica 79-80, 2%, 300 do 302.50; ječmen (67-68), 270—275; oves 275—280; koruza 230—232.50; fižol 600—610; pšenična moka: ničlarica gg 465—470, ničlarica g 460—465, moka za kuho 2 415—420, krušna 5 365—370, krušna 6 340—345, krušna 7 290—300, pšenični otrobi 190—195 Din.

Cene za špecerijsko blago na trgu v Ljubljani. (15. junija). 1 kg kave Portoriko 74—80, Santos 48—56, Rio 40—44, 1 kg pražene kave I. 90—104, II. 60 do 70, III. 52—56, 1 kg kristalnega belega sladkorja 19, v kockah 21, 1 kg kavne primesi 24, 1 kg riža I. 10—15, II. 7 do 10, 1 liter namiznega olja 25, jedilnega 22, 1 liter vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, 1 kg soli 3.50, 1 liter petroleja 6.50, 1 kg testenin I. 17, II. 10.50 Din.

Tržne cene za mlevske izdelke v Ljubljani. (15. junija). 1 kg moke št. 0 5.75, 1 kg moke za kuho 5.25, 1 kg bele krušne 4.25, 1 kg kaše 6.25, 1 kg ješprenja 7, otrobov 3, koruzne moke 4, koruznega zdroba 7, ajdove moke I. 9, II. 7.50 Din.

Tržne cene za žito v Ljubljani. (15. junija). 1 q pšenice 335—375, rži 285 do 290, ječmena 335—380, ovsa 315—340, prosa 275—325, ajde 275—325, fižola ribničana 550—650, prepeličarja 600 do 650, graha 400, leče 700 Din.

Cene za špecerijsko blago na trgu v Mariboru. (15. junija). 1 kg kave I. 70 do 75, II. 40—60, 1 kg pražene I. 70 do 100, II. 48—50, 1 kg testenin 12—20, 1 kilogram sladkorja v prahu 22, v kristalu 18.50, v kockah 21, 1 kg škroba pšeničnega 20, 1 kg rižvega 35, 1 kg riža 7 do 14, 1 liter namiznega olja 30, 1 liter bučnega 33, 1 kg mila 18 Din.

Tržne cene za mlevske izdelke v Mariboru. 1 kg pšenične moke št. 0 5.50, št. 2 5, št. 5 4.50, št. 6 4, št. 7 3.50, 1 kg prosene kaše 7, ješprenja 6.50, otrobov 2.50, koruznega zdroba 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke št. 1 8, št. 2 7, 1 kg ržene kave 10, cikorije 25 Din.

Žito v Mariboru. (15. junija). 1 kg pšenice 3.25, rži 3, ječmena 3, ovsa 3, koruze 3, prosa 4, ajde 3, 1 kg fižola 5 do 7 dinarjev.

Cene za kože na mariborskem trgu. (15. junija). 1 komad konjske kože 150 do 225, 1 kg goveje kože 15—20, 1 kg telečje kože 30—32.50, 1 kg svinjske kože 12.50, 1 kg gornjega usnja 110—140, 1 kg podplavov 90—120 Din.

Zagrebski tedenski sejem (18. t. m.). Dogon srednji. Povpraševanje neobičajno veliko. Občutil se je zelo nepovoljno znižani tečaj dinarja, zaradi česar so tujci navalili na naše blago, kar je imelo za posledico močno povišanje cen telelom, a porasle so nekoliko cene tudi volom in mladi živini. Za 1 kg žive teže so bile nastopne cene: voli I. 13.50 do 15.50, II. 9.50 do 13, III. 8.50 do 9.50, junice 14 do 15.50, teleta I. 15 do 16.50, II. 13 do 14.50, svinje, domače, pitane 16.50 do 20, nepitane 16.50 do 18, prasi do 1 leta 16.50 do 18, preko 1 leta 16.50 do 19, sremške svinje 21.50 do 22 Din. Krma: detelja 75 do 125, lucerna 80 do 130, seno I. 75 do 100, II. 60 do 75, otava 80 do 130, slama 60 do 95 Din za 100 kg.

Svinjski sejem na Dunaju (17. junija). Dogon: 1548 kom. debelih svinj, 6452 kom. mesnatih svinj, celokupno 8000 komadov; prijavljenih 500 komadov, celokupno 8500 komadov. Prignali so iz Madžarske 173, iz Rumunije 305, iz Jugoslavije 953, domačih 154, danskih 540, poljskih 5875 svinj, celokupno torej 8000 kom. — Cene: Debele I. od 22.000 do 23.000, srednje debele 21.000 do 22.000, stare debele 19.000 do 20.000, angleške mesnate svinje 20.000 do 24.000 aK za 1 kg žive teže.

Prodajne cene čilskega solitra za leto 1924/1925. — Združeni proizvajalci čilskega solitra sporočajo iz Valparaiza, da je njih Zveza obnovljena za nadaljnjo dobo šestih let. Obenem so določili cene čilskega solitra za čas od 1. julija 1924 do 31. maja 1925, in sicer postavljene v pristanišča republike Čile, za 100 kg v dvojnatih vrečah, bruto za neto, kakor sledi:

Vzemši za podlago 350 Din za anglešik funt, stane:

	Šilingov	pensov	dinarjev
za julij 1924	19	3	336.88
za 1. polovico avg.	19	5	339.80
za 2. polovico avg.	19	7	342.72
za 1. polovico sept.	19	9	345.64
za 2. polovico sept.	19	11	348.56
za 1. polovico okt.	20	1	351.48
za 2. polovico okt.	20	3	354.40
za 1. polovico nov.	20	4½	356.57
za 2. polovico nov.	20	6	358.76
za 1. polovico dec.	20	7	360.22
za 2. polovico dec.	20	8	361.68
od 1. januarja 1925			
do 31. marca	20	9	363.14
Prodaja po teh cenah začne 14. maja t. l.			
1 funt šterlingov ima 20 šilingov, 1 šiling ima 12 pensov.			

Hiša in gostilna

Enonadstropna hiša s staro gostilno, pripravna tudi za vsako drugo obrt, ob deželni cesti, v bližini železniške postaje v Kočevju, se proda. K hiši spada: gospodarska poslopja, lep sadni vrt, njive, travniki in gozd. — Pojasnila daje tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

Nedvomni znaki

»Pravega :FRANCKOVEGA: kavnega pri-datka« in sicer: ime »Franck« in »kavni mlinček« izražajo se posebno na novi, rjavo-modrobeli etiketi za zabojčke. — »Pravi :FRANCK: z mlinčkom« je nenadkriljiv v aromi, okusu in izdatnosti. —

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezenino, svilo, tehnične decimalne in balane najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

Veletrgovina Osvald Dobeic,

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9
priporoča svojo bogato zalogo raznega dišečega in brivskega mila, zobni prašek in pasto »Kalodont-Elida« ter vse druge galanterijske predmete po najnižjih cenah.

Razglednice

vseh vrst, pisemski, kancelijski, konceptni, trgovski, svilen, krep, gladilni, stekleni, ovojni, masčobni, pergament, kredenci in in tafet (barvan) papir, papirnat servijete, vpisalne knjižice, notese ter barvice priporoča

veletrgovina Osvald Dobeic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Veletrgovina
kolonijalne
in
špecerijske
robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, inleth dišav
in rudinske vode

Točna in solidna poštežba
Zahtevajte cenik!

ŽLICE, VILICE,

kuhinjske in žepne nože, jedilno orodje, pipe, škarje, žepna ogledala, ustnike za cigarete, pipe - mornarice, merila (pošeti), »Ilirija«, »Jadrana« čistilo, leščilo, mast in apretura za usnje, olje za šivalne stroje, črnilo in gumi-arabikum na debelo pri tvrdki

Osvald Dobeic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

Irgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo.

Na debelo! Na drobno!

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

Jermena za cepe,

gože, biče (gajžle), jermena za čevlje, tržaške bičevnike, motvoz (špaga), šmis, čevljarsko prejo, čopiče za beljenje in pleskanje ter razne krtiče kupite najceneje v veletrgovini Osvald Dobeic, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Mi smo znižali ceno našim

la jermenom na Din 145- za 1 kg.

Na veliko odgovarjajoči popust.

Nabavno središče za poljedelske stroje:
Krunoslav Stj. Jakovlić k. d.

Glavno zastopstvo:

International Harvester Company of America,
Chicago.

Zagreb, Martičeva ulica 14, vogal Radišine ulice.

Brzjavi: Poljostroj.

Vabilo

XV. rednemu letnemu občnemu zboru

Trgovskega društva v Celju, ki se vrši dne 26. junija t. l. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi »Narodnega doma«.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2. Poročilo funkcionarjev: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika in d) revizorjev. — 3. Volitev funkcionarjev. — 4. Ureditev razmere z gremijem radi društvenega tajnika. — 5. Slučajnosti.

Ako ob napovedani uri občni zbor ne bi bil sklepčen radi nezadostnega števila članov, se vrši eno uro kasneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Ivan Zupančič l. r.
predsednik.

JUGOEKSIM

Trgovska družba. Vekoslav Pelc & dr.
Eksport **LJUBLJANA** Import
Vegova ulica 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga
mlina »UNION« Osljek

TRGOVINA

s špecerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom, deželimi, poljskimi pridelki, lesom in lesnim izdelki na debelo in drobno

Naznanilo.

Cenj. interesentom naznanjamo, da smo svoj vodovodno-inštalacijski oddelek razširili tudi na inštalacijo centralnih kurjav, parnih kuhinj in sušilnic. Kakor za vse druge oddelke, razpolagamo tudi za centralno kurjavo s prvovrstnimi monterji ter izkušenim tehničnim vodstvom.

Naročila se izvršujejo točno, solidno in po najnižjih cenah.

JUGOMETALIJA

d. z o. z.

splošna kovinarska industrija

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica 18.

Telefon 729.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
kit in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

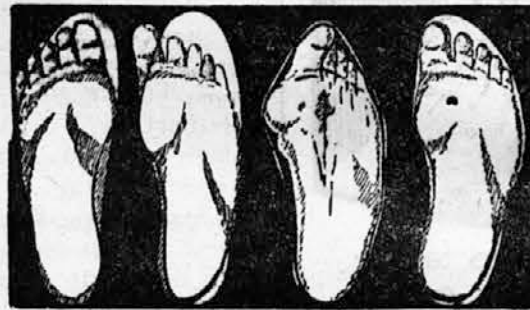
MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
ZOM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Franc Szantner
Ljubljana

Trgovina čevljev ter
špecijalna tvrdka za
ortopedična in anato-
mična obuvila. Spreje-
ma vsa naročila za
čevlje po meri in po-
pravila

Tehtnice

vseh vrst najceneje izdeluje
in popravlja novo ustanovljena
tvrdka

LOVRO ROZMAN, Ljubljana
Križevniška ulica št. 9.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).

EKSPOZITURE

Maribor, Novo mesto
Rakek, Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

KAPITAL in REZERVE Din 18,300,000—

Isvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Konjice
Meža-Dravograd

Telefoni: 139, 146, 458